

2026. május | 15. évfolyam 5. szám

CSOPAKI Hírek

Csopak Község közéleti havilapja

Egy „megtalált”
generáció

Majális képekben

Indul a strandszezon!

Így varázsolj lepkebarát
kertet!

MÁJUSI számunkból

csopak.hu

26|05

Csopak..., ...mert szeretem!

Fotó: Dr. Szántód Anita

≡ Csopaki ≡

Bajor Sörfesztivál 2.0

MÁJUS 22-23-24.
STRAND FŐBEJÁRAT

ERDINGER SÖRÖK, BAJOR ÉTELEK ÉS
ZENÉK EGY 3 NAPOS BULI KERETÉBEN!

Tisztelt Olvasók, Kedves Csopakiak!

A Csopaki Hírek áprilisi példányának bevezetőjében azt írtam, hogy: „Remélni tudom, hogy április 12. után – ha véget nem is ér még, de – elkezd oldódni az ellenállás, a széthúzás, a pártoskodás. Remélem, sőt, hiszem, hogy képesek leszünk újra egymásra találni, és feltámad bennünk az együttérzés, az egy nemzethez való tartozás érzése.”

Hetek teltek el az országgyűlési választások óta, sokakkal találkoztam, beszélgettem. Az eredmény elfogadása, úgy tűnik, egyik oldalnak sem könnyű.

Akik úgy érzik, veszítettek – mert nem az a párt nyerte meg a választást, amelyikre szavaztak –, nem értik, mi történt. Nehéz szembesülni azzal, hogy amiben hittek – sokan őszintén – az nem a valóság volt. Mintha önmagukkal is meg kellene küzdeniük.

Akik úgy érzik, nyertek – mert az a párt nyerte meg a választást, amelyikre szavaztak –, szinte „vért kívánnak”. Elégtételre, kárpótlásra vágnak a vélt vagy valós nehézségek, megpróbáltatások miatt. Legalább olyan felfokozott érzelmi állapotban vannak, mint a „vesztesek”.

Úgy érzem, nem várhatjuk, hogy minden problémát az új kormány oldjon meg. El kell kezdenünk előbb a saját gondolatainkban, lelkünkben rendet tenni. Aztán folytatni ezt azokban a közösségekben, amelyekben a mindennapjainkat éljük. Család, barátok, szomszédok, munkatársak.

Mert nincsenek sem vesztesek, sem nyertesek. Mi vagyunk csak, magyarok, csopakiak.

Talán ideje, hogy mi magunk tegyünk a saját sorsunk jobbra fordulásáért és közösségünk békéjéért. Most esélyt kaptunk rá.

Ambrus Tibor, polgármester

Tartalom

26|05

- 1** Polgármesteri köszöntő
- 3** A 2026. áprilisi képviselő-testületi ülésről jelentjük
- 4** Egy „megtalált” generáció
- 5** Majális képekben
- 6** Madarak és fák napja
- 7** A Szentlélek eljövetele...
- 8-9** Magyarország sorsa és a Trianoni békediktátum
- 9** Szabadtéri avarégetés szabályai
- 10-11** Gyermeknap
- 12-13** A pedagógusokat köszöntjük
- 13** Változások a csopaki kerékpáros nyomvonal belterületi szakaszán
- 14-15** Indul a strandszezon!
- 16** Áprilisi programok összefoglalása
- 17** Fecskefészek Bölcsőde hírei
- 18-19** Húsvéti hagyományok az óvodában
- 20-21** „Vérüket adják”
- 22-23** Séták, versek, kirándulások
- 24** Így varázsolj lepkebarát kertet!
- 25** Versek
- 26-27** Csopaki mesék: Az első oklevél

A 2026. áprilisi képviselő-testületi ülésről jelentjük

- A Képviselő-testület módosította a strand rendjéről szóló 4/2008.(III.26.) önkormányzati rendeletét, melyben meghatározta a 2026. évi belépődíjakat és bérletárakat. Javaslatot tett egy új jegytípus bevezetésére, ill. havi bérletet és kedvezményes havi bérletet is lehet vásárolni. Fontos kiemelni, hogy a helyi lakos és üdültulajdonos bérletek ára nem emelkedett a tavalyi évhez képest. A belépőjegyek és bérletárak alakulásáról részletes tájékoztatást olvashatnak az újságban.
- Módosította a helyi környezet védelméről, a közterületek és ingatlanok rendjéről, a település tisztaságáról szóló 23/2008.(XI.25.) önkormányzati rendeletét. A módosítás célja, hogy az égetéssel kapcsolatban az Országos Tűzvédelmi Szabályzat rendelkezései legyenek érvényben. Az új rendelkezés szerint a belterületi, valamint a külterületen lévő zártkerti ingatlanok használata során keletkezett hulladék szabadtéri égetése tilos. Az olyan füstfejlődéssel vagy lángthatással járó tevékenységet, amely összetéveszthető a valós tűzesettel, az illetékes hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervéhez a tevékenység megkezdése előtt írásban be kell jelenteni.
- Döntött a Balatoni Bringakör csopaki nyomvonalára vonatkozó javaslatokkal kapcsolatban (részletek külön cikkben olvashatóak).
- Döntött a közös hivatal nyári igazgatási szünetének elrendeléséről, melynek időpontját 2026. július 27-31. között határozta meg.
- Az önkormányzat a település közbiztonságának további erősítése érdekében közterületi kamerarendszer kiépítését tervezi Csupak belterületén, összesen hat különböző helyszínen. A beruházás a 2025. évi Versenyképes Járások Program keretében kerül megvalósításra, mely lehetőséget biztosít a települési infrastruktúra fejlesztésére és a lakosság biztonságérzetének növelésére. A testület ennek érdekében ajánlatokat kért be a tervezés, a szállítás és a telepítés megvalósítására, melyek közül kiválasztotta a legkedvezőbb ajánlatot tevő céget.

Dr. Szántód Anita jegyző

Egy „megtalált” generáció

Veteránok, Baby Boomerek, X, Y, Z, Alfa – együtt, egy korban élő generációk. Felgyorsult a tempó, ahogyan változik a világ, amiben együtt élünk. A korábbi korszakokhoz képest jóval nagyobb, néha szinte áthidalhatatlannak tűnik a különbség, ahogy a generációk tagjai élnek, viselkednek, ahogy a világhoz, a problémáikhoz, kihívásaikhoz viszonyulnak.

A 2026. évi országgyűlési választások során a Z generáció egyértelműen megmutatta, hogy nem kér abból a rendszerből, amiben felnőtt. Az elmúlt másfél évtized központosított működése, a válságokkal küzdő oktatási rendszer és a COVID járvány súlyos korlátozásai között felnőtt ifjú generáció most hallatta a hangját. Megmutatta, hogy szabadabb, demokratikusabb világban szeretne élni.

Gondolhatjuk, hogy a forradalmi hevület általában a fiatalokra jellemző. Még nem ragaszkodnak egzisztenciális eredményeikhez, még nem felelnek családjáért, gyerekekért, ráadásul őszintén, öncélú torzításoktól mentesen látják és ítélik meg a világot. Hiszen 1848 március 15. is a fiatalokról, a jövőről szólt. A forradalom idején Petőfi éppen csak 25 éves volt, Jókai még annyi se, mindössze 21, az egyik legidősebb, Vasvári Pál pedig alig töltötte be a 28. évét.

1956-ban a forradalom tüzének lángra lobbantói, igazi hősei szintén a fiatalok voltak, akik nem a régi rendszert akarták visszahozni, hanem egy olyan szabad, független, demokratikus, európai ország

jövőjében hittek, amely mindenkinek emberi sorsot teremt.

Talán ez a „hagyomány” folytatódott 2026-ban is. Ez a generáció képes volt megszervezni önmagát, közösen fellépni közös célokért. Példát mutattak nekünk.

De nem csak ők, nem csak az ő generációjuk volt a változás kulcsa. Ne felejtsük meg a szüleikről, akik nélkül a Z generációs fiatalok biztos háttér nélkül maradtak volna.

Ők a szendvicsgeneráció, az X generáció, a 35-55 éves szülők, akik a gyermekeiket nevelik, tanítatják, miközben az idősödő, betegeskedő szüleik ápolása, a róluk való gondoskodás is rájuk hárul. Ők saját bőrükön – és gyermekeik, szüleik sorsán keresztül – tapasztalták meg az egészségügyi, oktatási, közigazgatási rendszer fenntarthatatlanságát.

E két generáció együttes erőfeszítése, kiállása, kockázatvállalása eredményezte a XXI. századi rendszerváltást.

Vigyünk tovább hát az elmúlt két év tanulságait! Nem hagyhatjuk magukra a fiataljainkat, hiszen az övék a jövő! Figyelnünk kell a szüleik generációjára is, hiszen óriási terheket cipel a hátán ez a korosztály!

Érdemes közösen, településszinten is elgondolkodnunk azon, mit tudunk nyújtani a fiataljainknak, és hogyan tudjuk támogatni a szüleiket, hogyan tudjuk elősegíteni e két generáció erősödését, együttműködését a jövőben.

Ambrus Tibor polgármester

Majális képekben

Vidám hangulattal és finom falatokkal telt meg május 1-jén a csopaki strand előtti tér. A színpadon óvodások, gyermekműsor és senior tánc szórakoztatta a közönséget, az estét pedig hangulatos utcabál zárta.

Madarak és fák napja

A madarak és fák napja a Föld napjának a testvérünnepe, amelynek célja, hogy különböző ismeretterjesztő, civil aktivitást ösztönző rendezvényekkel a társadalom, különösen az ifjúság természetvédelem iránti elkötelezettségét megerősítse, elmélyítse. 1902. május 19-én, Párizsban egyezményt kötöttek az európai államok a mezőgazdaságban hasznos madarak védelme érdekében. 1902-ben Chernel István ornitológus szervezte meg Magyarországon először a madarak és fák napját, majd Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter körrendeletben írta elő: évente egy napot a népiskolákban a tanító arra szenteljen, hogy a tanulókkal a hasznos madaraknak és azok védelmének jelentőségét megismertesse.

Az emléknap időpontja a hatályos természetvédelmi törvény szerint minden év május 10-e.

E nap alkalmából egy érdekes kezdeményezést szeretnénk bemutatni a Csopaki Hírek olvasóinak, amely jó példája annak, hogyan lehet a városi életet, a kreativitást és a természet védelmét egy projektben összekapcsolni. Hogyan lehet teret adni a civil és művészi kezdeményezéseknek, miközben jót teszünk a madarakkal, támogatjuk az élővilág fennmaradását, gazdagságát.

London szívében, Islington városrészben helyi lakosok és a parkokat használók közös civil kezdeményezéseként olyan természetközeli területeket, speciális parkokat alakítottak ki, ahol aktívan dolgoznak a biodiverzitás erősítésén, folyamatosan igyekeznek természetes élőhelyeket létrehozni az éghajlathoz alkalmazkodó növények telepítésével, fenntartható vízgazdálkodás kialakításával.

E kezdeményezés keretében Jo Joelson és Bruce Gilchrist londoni művészek egy igazi várost készítettek a madaraknak a Duncan Terrace és a Cremorne parkok területén. Több száz, a madarak méreteihez és igényeihez szabott dobozt, odút helyeztek el gondosan a fákon. A cél az volt, hogy a madarak ne a zajos, zsúfolt utcákon éljenek, hanem hogy megfelelő környezetben találjanak menedéket. Az építmények között találhatunk olyan zsarnokok palotájának mintájára épült alkotásokat, mint Mussolini, Sztálin és Ceaușescu.

A lenyűgöző szobrászati installációkban több mint 250 madár- és rovardúc található, így a madarak a különböző formájú és méretű dúc közül választhatnak menedéket, vagy fészkelésre, táplálkozásra alkalmas helyet. Igazán látványosak a furcsán organikus formák, amelyeket különálló moduláris dobozok egymásra rakásával hoztak létre, és rugalmas szalagokkal fonták össze őket, tehát a szerkezet idővel változhat, alakulhat ahogy a fa növekszik.

Számos nagyváros igyekszik a városi életet fenntarthatóbbá tenni. A klímaváltozás nem is enged más utat a számunkra, minthogy alkalmazkodjunk, igyekezzünk megvédeni a körülöttünk élő természetet. A Balaton-felvidék, Csopak sem kerülheti el, hogy minél megfontoltabban, fenntarthatóbban alakítsa ki a közvetlen környezetét, és ebben nem csak a közös, az önkormányzat által gondozott területek számítanak, hanem a kiskertek, a házak körüli területek is.

Érdemes hát végiggondolnunk, mit tudunk mi magunk is megtenni a szűkebb környezetünkben, hogy otthont adjunk a természetnek, növényeknek, fáknak, madaraknak.

A Szentlélek eljövetele...

A pünkösd a húsvéti ünnepkör lezárása, egyben a természet megújulásának és köszöntésének ideje is.

A zsidó hagyományban húsvét (Pészah) után ötven nappal aratási, hálaadási ünnepet tartottak. Később a keresztény kultúra is átvette az ünnepet. A keresztény hívők ekkor arra emlékeznek, hogy Jézus mennybemenetele után a Szentlélek leszállt az apostolokra. A II. századtól kezdve ünnepelték e napon a Szentlélek eljövetelét, mint Krisztus megváltó tettének gyümölcsét és beteljesülését, majd a keresztény egyház megalapítását és missziós munkájának kezdetét.

Az ünnep gyökerei azonban ennél régebbre és távolabbra is terjednek. Nemcsak zsidó és keresztény, hanem buddhista ünnep is esik erre az időszakra. A buddhisták legjelentősebb ünnepüket, a Vészákh-ot ünneplik. Buddha születését, megvilágosodását és halálát a májusi teliholdkor ünneplik.

A három ünnepben közös vonás, hogy „megnyílik a menny”. Mózes az Egyiptomból való kivonulást követő pusztai bolyongás közben, a Sínai-hegyen kapta a tízparancsolatot, így kötött szövetséget Isten a választott nép-

ével. Jézus ekkor távozott a mennybe, Buddha pedig a Tusita mennyországba.

Az emberi közösségek hagyományát megalapozó világkép segít megérteni az említett ünnepek eredetét. A Nap az állatövön megtett útja során az Ikrek jegyében „megnyit egy kaput”, itt találkozik a Tejút felső végével. Ott nyílik ilyenkor a mennyek kapuja, amin keresztül fel lehet venni a kapcsolatot a teremtő erővel – legyen szó bármilyen vallásról.

Tavaszi és nyári találkozásának pontján, a nagy nyári munkák előtt ünnepelni kell. Megélni a megújulást, az erővel telítődést, a szellemi felszabadulást. A pogány időkben gyökerezik a pünkösd királyválasztás hagyománya, amikor a „király” megmászta a felállított májuszfát, szimbolikusan végrehajtotta az égbeemelkedést, és lehozta onnan – egy kosárnyi étel formájában – a teremtő

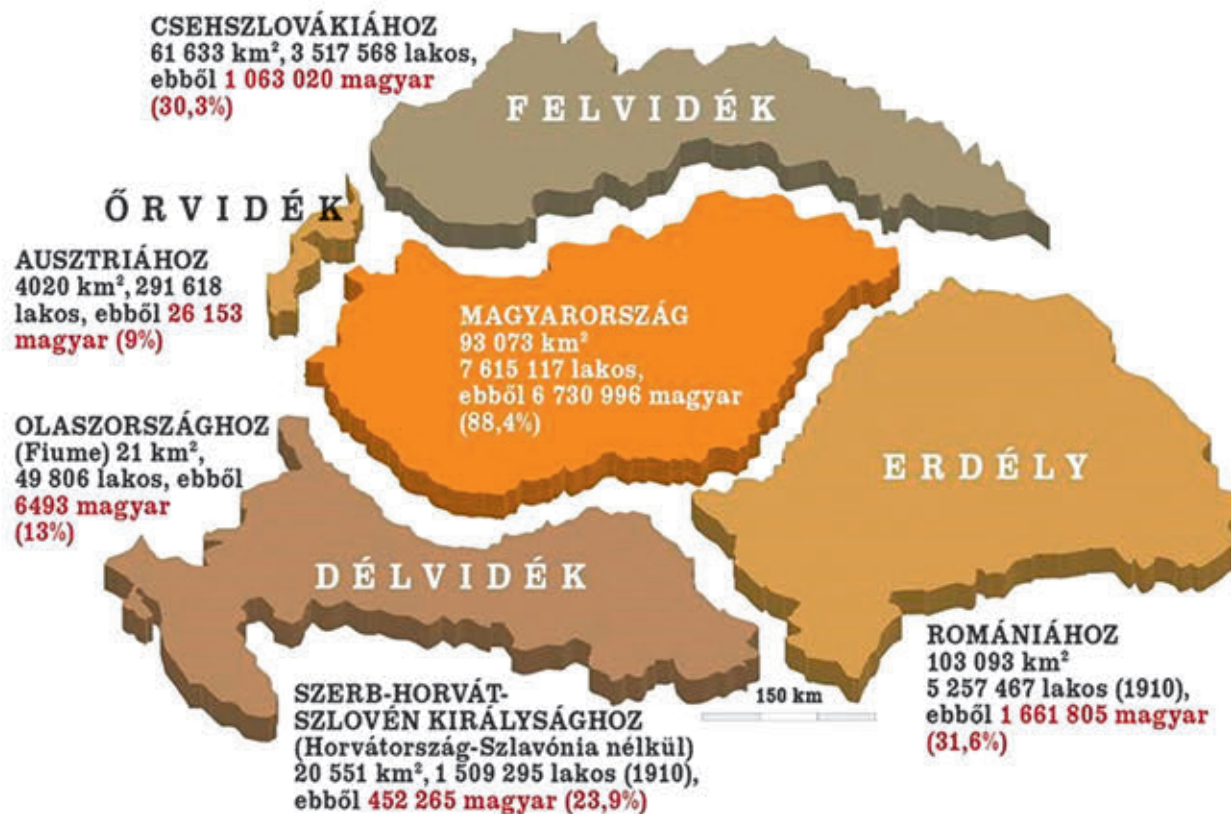
ajándékait. Innen ered a „Bújj-bújj zöld ág, zöld levelecske, nyitva van az Aranykapu, csak bújjatok rajta” dalocska is, amely a maga egyszerű módján hívja fel a figyelmet a lehetőségekre, hogy kapcsolatba lépjünk legfensőbb, legbelsőbb, legtisztább önmagunkkal, és hogy tudatosítsuk, életünknek sokkal magasabb lehetőségei is léteznek, mint a hétköznapi zajos, konfliktusos, rétegei.

„Pünkösd van, a Lélek ünnepe! A világ tele van szórva az élet csiráival, melyek fakadnak, a természet telítve van az élet vágyával, mely a szebbet sürgeti s alakítja, s e titokzatos, szép életnek s virágzásnak keretében üli meg az ember a lelki élet ünnepét, melynek, mint minden ünnepnek, megvan a maga misztériuma; s ez a misztérium az, hogy mi is hát az élet? Minden bokor, minden fűszál titok, minden állat eleven szfinx nekünk, s itt vagyunk azután mi magunk, az életnek mindmeggannyi szuverén, de érthetetlen tényei; tények, melyek értelmét nem ismerjük s magyarázatát hiába keressük.”

(Prohászka Ottokár)

Magyarország sorsa és a Trianoni békediktátum

Európa és benne Magyarország XX. századi története rendkívül viharosnak mondható. 1914-ig, a „boldog békeidőkben” öt nagy birodalom határozta meg a kontinens és a világ sorsát: Nagy-Britannia, Franciaország, Oroszország, Németország és az Osztrák–Magyar Monarchia. Ennek az európai békét szavatoló együttműködésnek az első világháború (1914–1918) vetett véget. A háború kimerítő négy éve után a győztes hatalmak újjá akarták formálni az egész kontinenst, a vesztesekre pedig szinte teljesíthetetlen békefeltételeket erőltettek.

Magyarország esetében azért is volt különösen nehéz a lezárás, mert a háború utolsó napjaiban az őszirózsás forradalom megbuktatta a királyságot. A kinevezett gróf Károlyi Mihály miniszterelnökből köztársasági elnök lett, majd miután nem tudott úrrá lenni a káoszon, átadta a kormányzást a kommunistáknak. A szovjet mintájú Tanácsköztársaság magára haragította az antant hatalmait és szövetségeseiket. A magyar kommunizmus lett az indok a cseh, román és szerb csapatok számára, hogy

1919 nyarára Magyarország 90%-át megszállják. Ezt követően az antant támogatásával Horthy Miklós ellentengernagy – az Osztrák–Magyar Monarchia flottájának utolsó főparancsnoka – vezetésével igyekeztek konszolidálni az országot. Ennek elengedhetetlen feltétele volt a háború lezárása, ahol azonban a korábbi diplomáciai formákkal ellentétben érdemi egyeztetés nélkül, kényszer hatására kellett elfogadni a győztesek feltételeit.

A Történelmi Magyarország fekete napja

Az aláírásra **1920. június 4-én** került sor a Versailles-i Nagy-Trianon kastélyban. Amikor délután 4 óra 32 perckor a magyar küldöttek aláírták az okmányt, Magyarországon megállt az élet: megszólaltak a harangok, leállt a közlekedés, az iskolákban és hivatalokban gyászszünetet tartottak. Ahogy Babits Mihály fogalmazott: „*Újkorunk legnagyobb tragédiája Trianon.*”

A letragikusabb döntés az új határok kijelölése volt. A békekonferencia albizottságai már 1919 márciusára elkészítették javaslataikat, melyekben legtöbbször nem az etnikai elv, hanem gazdasági, geo-stratégiai (vasútvonalak, folyók) és hatalmi érdekek döntöttek.

Lehetett volna rosszabb? Igen. Románia a Tiszántúlt is követelte Békéscsabával együtt; Csehszlovákia Vácot és Miskolcot is vitte volna; Jugoszlávia Zala és Somogy déli sávjára tartott igényt. Felmerült egy „szláv korridor” terve is, amely a Dunántúlon keresztül kötötte volna össze a cseheket és a szerbeket. A legsötétebb pillanatokban az is kérdéses volt, marad-e egyáltalán önálló Magyarország, vagy Lengyelország sorsára jutva eltűnik a térképről.

Lehetett volna jobb? Szintén igen. Teleki Pál híres „vörös térképe” világosan mutatta, hogy a határ túloldalára tiszta magyarok tömbök kerülnek. Az USA és kezdetben a britek is kedvezőbb határokat (pl. Csallóköz, Szatmárnémeti, Kassa magyar kézen maradása) javasoltak, de az utódállamok nyomása és a francia érdekek végül győztek. Egyetlen reménység maradt: **Sopron**, ahol 1921-ben népszavazással sikerült kivívni a maradást, elnyerve a „Leghűségesebb Város” címet.

A békediktátum számokban és emberi sorsokban

A számok megdöbbentőek:

Terület: 282 000 km²-ről 93 000 km²-re csökkent.

Lakosság: 10,7 millió embert csatoltak el, ebből több mint 3,7 millió volt magyar.

Gazdaság: Elveszett az összes arany-, ezüst- és sóbánya, a vasútvonalak 60%-a és a gyárak fele.

Természeti kincsek: Odalett a fenyőerdők 97%-a és a termőföldek jelentős része.

A határok abszurditását mutatja, hogy Sátoraljaúj helyt vagy Komáromot két országra vágták szét, családokat és közösségeket elválasztva. A döntés után közel **400 000 menekült** érkezett az anyaországba, akik közül sokan évekig fűtetlen vasúti vagonokban éltek a pályaudvarokon – ők lettek a trauma első közvetlen áldozatai.

A máig tartó örökség

Trianon nemcsak a térképet rajzolta újra, hanem magában hordozta a XX. század későbbi tragédiáit is. Bár már több mint 100 év eltelt, a hatások ma is érezhetőek. A nemzetek közötti feszültségkeltés évtizedeken át az utódállamok identitásának része volt, és egyes politikusok ma is szívesebben szítanak ellentétet a közös jövő építése helyett.

Pedig a közös problémánk ugyanaz: a kisebb nemzetek gyenge érdekérvényesítő képessége és a fogyó népesség. Nem véletlen éltünk együtt ezer évig békekességben a Kárpát-medencében; közös a kultúránk és az értékeink. Sok bölcsességre van szükség, hogy a múlt sebei helyett végre a közös értékekre építkezzünk.

Balogh Balázs
alpolgármester

Szabadtéri avarégetés szabályai

A szabadtéri tüzek szempontjából a tavasz a legveszélyesebb időszak, hiszen a jó időben egyre többen választanak szabadtéri programokat vagy kezdik meg a kerti munkálatokat. A veszélyt egyrészt a száraz aljnövényzet és avar jelenti, amelyben könnyen és gyorsan terjed a tűz. Kockázatot jelenthet a gondatlanság is, a szabadban keletkezett tüzek 99 százalékát emberek okozzák.

Felhívjuk a lakosság figyelmét, hogy a hatályos jogi szabályozás értelmében **tilos az avar és a kerti hulladék égetése belterületen. Külterületen és zártkertekben pedig bejelentéshez kötött.** Az illetékes hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervéhez a tevékenység megkezdése előtt írásban be kell jelenteni a veszprem.ugyelet@katved.gov.hu e-mail címen. A bejelentési nyomtatvány a <https://veszprem.katasztrofavedelem.hu/33375/letoltheto-dokumentumok> honlapról letölthető.

Fontos, hogy az elrendelt, országos tűzgyújtási tilalom idején nem lehet tüzet gyújtani. A tűzgyújtási tilalom országos térképe naponta frissül, a Katasztrófavédelem honlapján elérhető.

Gyermeknap

Május utolsó vasárnapján a gyerekeket ünnepeljük. Ez a nap gyermekeké, amikor szabadon szórakozhatnak, játszhatnak, különleges figyelem irányul feléjük, egyúttal felhívjuk a figyelmet gyermekek jólété érdekében kifejtett küzdelemre, a gyermekek jogaira és aktuális helyzetére.

Az ünnep alkalmából érdemes egy kicsit visszapillantani az időben, milyen volt a gyermekek élete korábban, hogyan viszonyult hozzájuk a társadalom. Vannak olyan elméletek, melyek szerint a gyermekkor története egy „rémálom”, amelyből csak lassan ébredünk fel. Úgy vélik, minél messzebbre megyünk vissza az időben, annál durvább volt a gyermekekkel való bánásmód. Philippe Ariès, a téma egyik kiemelkedő kutatója vetette fel, hogy a középkorban nem létezett a mai értelemben vett „gyermekkor” fogalma. A gyerekeket amint képessé váltak rá, „kis felnőttként” kezelték és bevonták őket a felnőttek világába. Modern kutatók azonban árnyalják Ariès képét, bizonyítva, hogy a szülői szeretet és a gyermeki sajátosságok felismerése korábban is jelen volt, csak más formában.

Az antikvitás idején és a középkorban nagyon magas volt a gyermekhalandóság. A gyermekeket gyakran gazdasági erőforrásként vagy a család továbbvívőiként kezelték.

A kora újkorban megjelent a „gyermeki ártatlanság” eszméje. Előtérbe került a nevelés és az oktatás fontossága, elkülönült a gyermekek és felnőttek világa.

A modern kort, a 20. századot gyakran a „gyermek évszázadának” nevezik. Ekkor rögzítették a gyermekek alapvető jogait, és a gyermek központi szereplővé vált a családban.

A magyar gyermekkortörténet kutatása sajátos utat járt be: a nyugati történetírás fősodrával szemben – amely sokáig azt vallotta, hogy a középkorban

nem létezett gyermekkor-fogalom - a hazai kutatók (például Péter Katalin) bebizonyították, hogy Magyarországon már a 16. században is világos különbséget tettek a gyermekek és felnőttek világa között. A 16-17. században Magyarországon a gyermekkor elismert életszakasz volt, amit törvények is rögzítettek (pl. az 1514-es törvények). A nemesi családokban korán megkezdődött a nevelés, de a paraszti világban a gyerekek hamar bekapcsolódtak a munkába.

A dualizmus korában (1867-1918) megjelent a polgári gyermekeszmény. Előtérbe került a népoktatás és a tanítóképzés fejlesztése. Ebben a korban alakult ki az óvodáztatás és a rendszerszerű iskoláztatás, a gyermekekre már mint a „nemzet jövőjére” tekintettek.

A magyar paraszti gyermekkor és a városi polgári nevelés közötti különbség a 19. század végén és a 20. század elején volt a leglátványosabb. Ez a két világ nemcsak anyagi lehetőségeiben, hanem a gyermekről alkotott alapvető felfogásában is élesen elvált egymástól.

A paraszti gyermekkor a „kis felnőtt” útja volt. A paraszti társadalomban a gyermek elsősorban munkaerő és a család túlélésének záloga volt. A nevelés célja az életben maradáshoz szükséges fizikai tudás átadása volt. A gyerekek 5-6 évesen már libát őriztek, később pedig fokozatosan vonták be őket a nehezebb mezői munkákba. A szülőknak nem volt idejük „játszani” a gyerekekkel. A nevelés a nagycsaládban zajlott: az idősebb testvérek

vagy a nagyszülők vigyáztak a kicsikre. A játékok többnyire a felnőtt munka utánezetei voltak (sárfőzés, fafaragás, babázás rongyokból). A játék nem öncélú szórakozás, hanem a munka előszobája volt. A magas csecsemőhalandóság miatt a szülők sokszor érzelmileg távolságtartóbbak voltak a legkisebbekkel, amíg azok túl nem jutottak a kritikus első években.

A városi polgári nevelés a „gyermekszoba” világa volt. A polgári családban a gyermek a család érzelmi középpontja és a társadalmi felemelkedés eszköze volt. Megjelent a külön gyermekszoba,

ami elválasztotta a kicsik világát a felnőttekétől. A gyermekkor itt egy védett, mesterségesen fenntartott „aranykor” volt. A cél nem a fizikai munka, hanem a karrier és a műveltség volt. Zongoraóra, nyelvtanulás, tánctanfolyam és gimnázium töltötte ki a gyerekek napjait. A polgári anya fő feladata a gyermek nevelése és a „szép otthon” megteremtése volt (gyakran dajkák és nevelőnők segítségével). Megjelentek a drága, gyárakban készült játékok (ólomkatona, porcelánbaba, építőköcka), amelyek a kreativitást és az értelmet fejlesztették.

A szocialista korszak (1945–1989) idején a gyermek a „szocialista jövő” szimbóluma lett. A korszak plakátjain és sajtójában pufók, boldog gyermekek reprezentálták a rendszer sikerét. Hangsúlyos volt az óvodai fegyelem és a közösségbe való korai beilleszkedés.

Nem mindegy hát, mikor, hová születik egy gyermek. Nem csak a történelemben visszatekintve igaz ez, hanem napjainkban is. Ma is meghatározó, hogy valaki egy jómódú családba születik, vagy egy szegregátum nagycsaládjának sokadik gyermekéként jön a világra.

Rajtunk, felnőtteken múlik, hogy egy-egy gyermek lehetőséget kap-e arra, hogy megvalósítsa mindazt a képességet, lehetőséget, amellyel megszületett. Hiszen minden gyermek magában hordoz tehetséget, ügyességet, kreativitást – ha nem is egyforma arányban és minőségben.

A társadalom felelőssége, hogy támogassa mindezek kibontakoztatását, és hogy megadja a szép gyermekkor lehetőségét minden gyermek számára. Nem csak gyereknapon.

A pedagógusokat köszöntjük

Minden év június első vasárnapján ünnepeljük a pedagógusokat. E jeles nap célja, hogy megköszönjük a pedagógusok munkáját, elismerjük azt a teljesítményt és társadalmi hozzájárulást, amelyet gyermekeink nevelésében, oktatásában végeznek.

Ma Magyarországon nem könnyű tanárnak lenni. Sok szakmai, adminisztratív, egzisztenciális probléma nehezíti a pedagógusok életét. Mégis sokan kitartanak, hiszen pedagógusnak lenni nem egy munka, amit el kell végezni, hanem hivatás, életfeladat, meghatározó szerepvállalás.

A pedagógusnap apropóján összegyűjtöttünk néhány gondolatot arról, hogy milyen örömmel járhat együtt ez a hivatás, mi az, ami miatt mégis érdemes a pályán maradni, ami feltölt vagy akár nap, mint nap megjutalmaz.

A tanítás öröme

„Sokféle módon lehetünk jó tanárok. A legkiválóbbak közös jellemvonása, hogy oly ragaszkodással szeretik tárgyukat, s ezzel a vírussal képesek hallgatóikat is beoltani.”
(Solomon Marcus)

Talán túl egyértelműnek tűnik, mégis: a jó tanár szereti, amit csinál, és ez érződik is rajta. A gyerekek jobban megérik ezt (is), mint hinnénk, ami azért lényeges, mert az emberek könnyen átveszik a másik ember hangulatát, különösen a tanárét.

Így a pedagógus átélheti a flow élményét a tanítás perceiben, amikor nem foglalkozik mással, és örömteli pillanatokot él át. Nyilván ennek az ellenkezője is ugyanúgy bekövetkezik, de a következő nap, következő órája újabb sikeres perceket hozhat.

Felelősség a következő generációért

A pedagógusi pálya társadalmi jelentősége megkérdőjelezhetetlen – még akkor is, ha gyakran érezzük úgy, hogy kevésbé megbecsült szakmák egyikéről

van szó. Utóbbinak egyik fő oka az anyagiakban keresendő: egy pedagógus ritkán válik jómódúvá a fizetése révén.

Am kissé átvitt értelemben mégiscsak jövedelmező ez a pálya, ugyanis a következő generáció egy része a tanár, óvónő, gondozónő kezei közül kerül ki. Ez azt jelenti, hogy az általa közvetített kulturális elemeket (szokásokat, értékeket, normákat) a gyerekek jó eséllyel továbbviszik, mivel a szocializáció – az a folyamat, melynek során az egyén személyisége az adott kultúra és társadalom képmására formálódik, azok tulajdonságait magába építi – egyik legfontosabb színtere a család mellett az iskola. A „jövédelm”, a „haszon” tehát az egész társadalomé.

A kreativitás kiélése

„A tanári szakma állandó nyomást jelent, különösen középiskolai szinten. Az ember minden hét órából ötöt a színpadon tölt, és a világ legnehezebb közönségének kell játszania”.
(Stephen King)

A kreativitás sokak számára nélkülözhetetlen a mindennapokban – legyen szó művészeti alkotásokról vagy egy egyszerű főzésről. Gyakorlatilag bármit lehet kreatív módon végezni, és azok, akiknek ez lényeges, a tanításban, a gyerekek nevelésében könnyedén kiteljesedhetnek.

A tananyag persze adott, a Nemzeti alaptanterv megköti a pedagógusok kezét abban, hogy mit tanítsanak. Ellenben az, hogy hogyan tanítják az egyes témákat, a saját döntésük lehet.

A gyerekek személyiségének fejlődése

„A 21. század tanára sok mindent tud, de amiben igazán járatos, az a gyerek. A gyerekkel való bánásmód. A szociális érzék. A konfliktuskezelés.”

(Vekerdy Tamás)

Jó néhány konfliktus kezelése, helyreigazítások, dorgálások, jutalmazások után, amikor egyszer csak megjelenik egy-egy apró változás a gyerekek viselkedésében (legyen az egy udvarias mondat, egy helyesen tartott ceruza, vagy megfelelő közösségi viselkedés), a pedagógus azt érezheti, hogy nem volt hiábavaló a fáradozása, hogy annak látható eredménye van, ezáltal teret kaphat a büszkeség és az elégedettség érzése. A gyermek fejlődése megerősíti abban, amit csinál, pozitív visszajelzésként hat, ami a legtöbb esetben a motivációs szintre is kedvezően hat.

A pedagógus személyiségének fejlődése

„Az, hogy az iskola - és benne a tanár - milyen volt, csak jó tíz évvel az iskola elvégzése után kezd kiderülni. A tanár nem is tudja - fogalma sincs -, hogy mikor hat igazán a növendékre, egy gesztussal, egy szóval, oda-vetett tréfás félmondatokkal.” (Németh László)

Nemcsak a gyerekek személyisége fejlődik folyamatosan, hanem a pedagógusoké is. Az ember mindig tanul valami újat. Ez lehet új ismeret, friss információ vagy egy korszerű módszer, de lehet akár egy új nézőpont is.

Szünetek

„A tanár híddá feszül s biztatja tanítványait, keljenek át rajta; majd miután megkönnyítette számukra az átjutást, boldogan összeroskad, arra buzdítva őket, hogy maguk építsenek hidakat.” (Nikosz Kazantzakis)

„Azért jó tanárnak lenni, mert ott van a nyári meg a téli szünet” – ehhez hasonló kijelentéssel már nagy valószínűséggel minden tanár találkozott. Azt azonban kevesen tudják, hogy ezeknek a szüneteknek egy jó része ugyanúgy munkával telik, mint a tanítási időszak. Készülni kell az órákra, összeegyeztetni a különböző tárgyak időpontját, megírni a tanmenetet stb.

Mégis, a szünetek közben a pedagógus is pihenhet, töltődhet, hiszen emberekkel, és a saját személyiségével is dolgozik. Nagy szüksége van a pihenésre.

Nevetés

„A tanár az a gyerek, aki legtovább jár az iskolába.” (Juhász Gyula)

Nevetni nagyon sok mindenre lehet, és erre egy remek helyszín az iskola – tanárként éppúgy, mint diákként. Sok kedves pillanat, vicces helyzet adódik egy iskolában, óvodában.

Még a legszigorúbb, legmorcosabb pedagógusnak is mosolyt csal az arcára egy-egy humoros megjegyzés, a dolgozatokban oly gyakran előforduló „nem tudom a választ, de azért megpróbálom kitálcálni” típusú megoldás vagy a hihetlenebbnél hihetlenebb magyarázkodások a házi feladat hiánya miatt. Persze egyénfüggő, hogy ki mit tart humorosnak, de kevés olyan ember van, aki az óvodai, iskolai évekről mesélve ne tudna legalább egy vicces sztorit felidézni.

Köszöntsük hát a pedagógusokat, szánjunk néhány percet az életünkben arra, hogy belegondoljunk, mennyire komplex és fontos az a munka, amit a gyermekeink nevelésével, oktatásával végeznek!

Változások a csopaki kerékpáros nyomvonal belterületi szakaszán

A Képviselő-testület megtárgyalta a Csepak belterületén vezető balatoni bringakörút nyomvonalával kapcsolatos javaslatokat. Az egyeztetések során az illetékes szervezetek bevonásával, valamint a beérkezett lakossági és civil észrevé-

telek figyelembevételével, továbbá önkormányzati felmérések alapján került sor a koncepció pontosítására.

A változtatások egyik legfontosabb eleme, hogy a **strand előtti sétányon megszűnik a halszállás parkolás**, helyette **párhuzamos parkolási rend kerül bevezetésre**. Ennek eredményeként az útpálya szélessége növekszik, így a **kerékpáros közlekedés mindkét irányban az úttestre kerül átvezetésre**, míg

a **járda egyértelműen és kizárólag a gyalogos forgalom rendelkezésére áll**.

A Képviselő-testület ugyanakkor elutasította az üdülőlházak közötti belső utcák kötelező jellegű bevonását a nyomvonalba. Ehelyett opcionális kerékpáros útvonal kijelölésére nyílik lehetőség, jól látható táblázással.

A Kereked utca és az Örkény sétány éles kereszteződésénél megerősített burkolati felfestés és figyelemfelhívó tábla kerül kihelyezésre a fokozott biztonság érdekében.

A fejlesztések célja egyértelműen a sportszerű, aktív közlekedési szemlélet erősítése, a kényelmesebb használhatóság, valamint a gyalogosok, kerékpárosok és gépjárművel közlekedők biztonságosabb együttélésének biztosítása. Az intézkedések hozzájárulnak egy élhetőbb, rendezettebb és kiszámíthatóbb települési közlekedési környezet kialakításához.

Indul a strandszezon!

Csopak ikonikus strandja idén május 23-án, pünkösd hétvégéjén nyitja meg a kapuit. A szezon idén augusztus 30-ig tart majd.

Fontos, hogy május 1-től már megválthatók a bérletek, tehát aki bármelyik strandbérletet, kabinbérletet szeretné megvásárolni, megteheti a nyitás előtt időben, sorban állás nélkül, mindennap – hétfő és kedd kivételével – 9.00 és 17.00 óra között. A sorban állás online jegyvásárlással is megelőzhető.

A csopaki lakosok és üdülőtulajdonosok által megvásárolható bérletek árai nem változtak. Változás azonban, hogy – tekintettel a korábban tapasztalt visszaélésekre – szigorúbb lett a szabályozás, mely szerint jogosulatlan bérelhasználat esetén a bérletet bevonjuk, és a következő két évben az adott ingatlan kedvezményes bérlet nem lesz kiváltható. Bevezettünk egy új jegytípust: az idénybérlet mellett, lehetőség lesz „30 napos – havi bérlet” váltá-

sára is, melyből diákigazolvánnyal, Csopak Kártyával és nyugdíjasként további kedvezmény érvényesíthető.

A jegyárak 5-8% mértékben emelkednek 2026-ban, érdemes időben tájékozódni a jegyárakról.

A strand a jól ismert szolgáltatásokkal várja idén is a látogatókat. A honlapon hosszasan olvashatók az ingyenesen igénybe vehető lehetőségek.

A teljesség igénye nélkül: ingyenes a parkolás, a belépőjegyek (bérletek) ára magában foglalja a csúszda, az ugrálóvár használatát, az animációs programokon való részvételt. Heti két alkalommal joga foglalkozások várják a strandolókat, a gyerekek számára pedig mindennap öt órán keresztül elérhetők az animációs programok.

A gyerekek számára jó hír, hogy a tavaly megújult játszótér felett új napvitorlák lesznek kifesztve, így a legmelegebb órákban is szabadon és biztonságban játszhatnak a gyerekek itt. Az ő kényelmüket szolgálja a mederhomokozás – idén is feltöltöttük homokkal a gyerekek számára kijelölt parti területet.

A sportolni vágyók részére ingyenes strandröplabda, strandfoci és kosárlabda pálya állnak rendelkezésre. Idén a kínálat kiegészül kültéri ping-pong asztallal, melyhez – letéti díj ellenében, de ingyenesen – bérelhető ütő és labda is.

A csopaki strand nem csak családbarát, hanem intelligens is! Szélessávú, biztonságos vendég WiFi hálózat, a mobiltelefonok, tabletek és okos eszközök töltésének lehetősége is a vendégek rendelkezésére áll.

A strand mozgáskorlátozott látogatóink kényelmét is igyekszik biztosítani, hiszen akadálymentes parkolók, WC és zuhanyzó, akadálymentes vízbe jutási lehetőség (homokfutóval), valamint vízbeemelők is el-

érhető. Hangostábla segíti a tájékozódást. A strand egész területe síkfelület, szintkülönbségek nincsenek. A közlekedő járdák, valamint a közöttük kialakított zöldfelületek akadálymentes megközelítése mozgáskorlátozottak és babakocsit használók számára biztosított.

A strand zöldfelületeit megújítottuk, a kikopott fűvet pótoltuk, a fafelületeket lefestettük. Mi már készen állunk, várjuk Önöket szeretettel!

TÁJÉKOZTATÁS A 2026. ÉVI STRANDJEGY ÁRAKRÓL

A Képviselő-testület 2026. április 29-én elfogadta a 2026. évi strandjegy árakat.

Önkormányzatunk továbbra is kiemelt céljának tekinti a helyi lakosok és üdülőtulajdonosok támogatását, ezért a **LAKOS- ÉS ÜDÜLŐTULAJDONOS BÉRLETEK ÁRAI NEM EMELEKEDTEK**. Amennyiben lehetőség van rá, igyekszünk ezeket a kedvezményeket megőrizni, és minden eszközzel hozzájárulni ahhoz, hogy az itt élők és pihenők számára a strandolás továbbra is kényelmes, elérhető és kiszámítható legyen.

Ugyanakkor a korábbi **visszaélések miatt szükségessé vált a szabályozás szigorítása**. Jogosulatlan használat esetén a bérlet bevonásra kerül, és a jogsértést követő 2 évben az adott ingatlanra kedvezményes bérlet nem váltható!

Bevezetésre került egy új jegytípus: idénybérlet mellett, lehetőség lesz „**30 napos - havi bérlet**” váltására is, melyből diákigazolvánnyal, Csopak Kártyával és nyugdíjasként további kedvezmény érvényesíthető.

Vendégeink a csúszdát és az ugrálóvárat azok üzemelési idejében térítésmentesen használhatják. 17:00 órától kedvezmény, 19:00 órától zárásig (éjfélig) szabadstrandként működünk a szezonban. A strandot a 4 éven aluli gyermekek ingyenesen látogathatják.

Újdonságként idén bővült a szolgáltatások köre is: térítésmentes **pingpongozási lehetőség is várja a strandolókat**.

A részletes jegyárak az alábbi oldalon érhetők el: <https://strand.csopak.hu/arak>

Áprilisi programok összefoglalása

Április hónap iskolánkban gazdag és élményekben bővelkedő időszak volt, amely során a tanulók számos kulturális, tudományos és közösségi programon vehettek részt.

A költészet napja alkalmából rendkívüli irodalomórát szerveztünk a felső tagozatos diákok számára. Az előadás középpontjában Arany János és Petőfi Sándor barátsága állt, amelyet Kurucz Ádám és Siposhegyi Zsolt keltett életre levelek és versek segítségével. A diákok nemcsak a legismertebb mű-

vekből hallhattak részleteket, hanem a két költő személyes kapcsolatáról is képet kaptak. Az előadás élményszerűsége segítette, hogy a versek érzelmileg is közelebb kerüljenek a tanulókhoz.

E jeles nap alkalmából Versünnepet is rendeztünk, ahol a költészet iránt érdeklődő diákok vidám versekkel és színvonalas szavalatokkal szórakoztatták a közönséget.

A természettudomány és a művészet különleges találkozásának lehettünk tanúi a „Kertek Zenéje” program során. Az alsó tagozatos tanulók egy rendhagyó előadáson ismerkedhettek meg a növények kommunikációjával, ahol egy speciális eszköz segítségével a növények elektromos jeleit zenei han-

gokká alakították. Ez az egyedülálló élmény új szemléletben mutatta be a természet működését. Köszönjük Eredics Júliának ezt a különleges bemutatót!

Ebben a hónapban sem maradhatott el a túrázás: diákjaink teljesítették a Balaton-felvidéki Kéktúra Zádorvár–Szentantalfa szakaszát. A tavaszi idő és a kizöldült erdő felejthetetlen élményt nyújtott minden résztvevő számára.

A matematika kedvelői a Medve Matek veszprémi fordulóján bizonyíthatták tudásukat, ahol iskolánkat nyolc csapat képviselte. A háromórás verseny során kitartóan és lelkesen dolgoztak a diákok.

A robotika iránt érdeklődők a World Robot Olympiad regionális fordulóján mérettették meg magukat. Iskolánk négy csapattal vett részt, és kiemelkedő eredményeket értek el: két csapatunk bejutott a győri országos döntőbe. Teljesítményükre különösen büszkék vagyunk.

Összességében elmondható, hogy április hónapban diákjaink változatos programokon keresztül gazdagodhattak tudásban, élményekben és közösségi tapasztalatokban egyaránt.

Az iskolaév végéhez közeledve előre tekintünk a következő tanévre. Beiratkoztak iskolánkba a leendő 1. osztályosok, akik szüleikkel együtt, már hónapokon keresztül ismerkedtek intézményünkkel, az iskolavárási foglalkozások alkalmain. Kedves elsősök, szeptemberben találkozunk!

Fecskefészek Bölcsőde hírei

2026. április

Az áprilisi hónap igazán vidám hangulatban telt bölcsődénkben. A jó idő beköszöntével a mindennapok egyre inkább az udvaron zajlottak, ahol a gyermekek sok mozgással, játékkal és nevetéssel töltötték idejüket. A napsütéses délelőttök lehetőséget adtak a szabad, felszabadult játékokra, amely a kicsik számára mindig különleges élményt jelent.

A hónap során már az Anyák napjára is készülődünk: a gyermekek szeretettel készítették apró meglepetéseiket, amelyekkel majd édesanyjuknak kedveskedhetnek. Ezek az alkotások nemcsak kézműves tevékenységek, hanem érzelmileg is fontos pillanatok a gyermekek életében. Örömmel hívjuk fel a figyelmet közelgő rendezvényünkre, a Fecskefesztiválra, amelyre szeretet-

tel várunk minden érdeklődőt. A program részletei a mellékelt plakáton találhatóak.

Húsvéti hagyományok az óvodában

A húsvétot ebben az évben, áprilisban ünnepeltük, melynek hagyományát minden évben felelevenítjük, ápoljuk.

szítettük a tojásokat, melyek a sok hagyma héjtól színesek és mintásak lettek.

Az egyik ilyen húsvéti szokás, amit a gyerekek is nagyon szeretnek, a tojásfestés. A tojás az újjászületés, a termékenység szimbólumaként lett része ennek az ünnepnek. Erre az alkalomra természetes alapanyagokat használtunk. Régi hagyomány szerint berzselésel, levélrátétes tojásfestés technikával dí-

A gyerekek számára nagy öröm a tojáskeresés, így ma már népszerű húsvéti hagyománya vált óvodásaink körében a hímes tojások és az apró kézmű-

ves ajándékok felkutatása az udvaron, a strandon. Nagycsoportosainkkal a település tojásfáját is feldíszítettük a saját kezűleg készített tojásokkal. A programok a napfényes időben, mindhárom csoportban élményekkel gazdagon teltek.

A locsolkodás régi hagyományát is felelevenítettük. Régi képeket nézegettünk, ahol a legények járták a házakat, és a vödör vízzel locsolták meg a lányokat. Megbeszéltük, hogy a mai szokások szerint locsoló verssel, és kölnivel köszöntik a lányokat, mely hagyomány mára már halványodik. Így a közös locsolkodás után a kézműves tojások ajándékozása a hagyomány őrzésén túl szép közös emlék maradt a gyermekeink számára. (A szokás alapja a vízhez

kapcsolt, tisztító, termékenységet hozó ősi erő hiedelme.)

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság kollégáinak szervezésben a nagycsoportosaink víz vizsgálaton vehettek részt. A park területén átfolyó patakából hálóval vettek a gyerekek mintát, majd edényekbe helyezve, nagyítókkal megvizsgálták, mit sikerült fogni. Somlai Szilárd segítségével beazonosítottuk, elemeztük a „leleteket”: vizipoloska, bolhárak, tegez ...

Tóth Szabolcs a rovarvilággal kapcsolatos érdekeségekből tartott bemutatót gyerekeinknek. Ezen a napon sok élménnyel és tapasztalattal gyarapodtak gyerekeink.

Április végét a május eleji májusfaállítás és majális követi. Ennek az ünnepkörnek a hagyományát is ápoljuk gyermekeinkkel, mikor gyermekeink a település által szervezett majális programján részt vesznek.

A középső csoportosaink Csupak Község május 1-jei programján mutattak be egy hagyományőrző műsort. A nagycsoportosok a Paloznak Község majális rendezvényén adták elő néptáncos műsorukat. Óvodánk udvarára is álltunk májusfát.

Csetényiné Szolnokilldikó
óvodapedagógus

„Vérüket adják”

Talán valamennyien találkoztunk már olyan krízissel, amikor családtagunk, kedves ismerősünk, barátunk felhívással fordul hozzánk, hogy egy-egy műtéthez, kezeléshez vérre van szüksége. Ilyenkor mindannyiunkban megmozdul a tenni akarás, az az alapvető emberi motiváció, hogy segítsünk a társunkon, a rászorulókon. Ez az együttérzés és altruizmus működteti a véradás rendszerét, hiszen önkéntes alapon zajlik. Önként ajánljuk fel vérünket mások életéért, gyógyulásáért.

Az Országos Vérellátó Szolgálat tájékoztatása szerint: „A **vér nélkülözhetetlen** a rászoruló betegek gyógyításában, az életmentésben. A tudomány mai állása szerint a vér semmi mással nem pótolható, mesterségesen nem előállítható, **csak véradással pótolható**. A hazai egészségügyi intézmények ellátása éves szinten nagyságrendileg 390 000 véradással biztosítható, így a folyamatos, biztonságos ellátáshoz – munkanapokra lebontva – napi 1600-1800 véradóra van szükség.

Vérátömlesztésre (transzfúzióra) első sorban a nagy vérvesztéssel járó balesetek sérültjeinek ellátásakor, műtétek során van szükség, ill. számos súlyos betegség, mint a vérképzőszervi vagy rosszindulatú betegségek is jó eséllyel gyógyíthatók, azonban a kezelés során a betegnek folyamatosan vérkészítményeket kell kapnia.

A véradás során levett vérből előállított legrövidebb lejáratú vérkészítmény (trombocita készítmény) csupán 5 napig használható fel, ezért **nagyon fontos, a véradások folyamatossága.**” (forrás: <https://www.ovsz.hu/hu/miert-fontos-veradas>) Libisch Évával, a Magyar Vöröskereszt Veszprém Vármegyei Szervezetének balatonfüredi területi vezetőjével, megyei véradásszervező koordinátorával beszélgettünk munkájáról, csopaki tapasztalatairól.

Miből áll pontosan a munkája, milyen felelősséggel jár a tevékenysége?

22 éve vagyok a Vöröskereszt munkatársa, évek óta szervezem Balatonfüred körzetében, így Csopakon is a véradásokat. A Vöröskereszt tevékenységei, a véradásszervezés az adománygyűjtés és osztás, közúti elsősegélynyújtó tanfolyamok népszerűsítése is a feladataim közé tartozik, ezek közül kiemelten a véradások megszervezése.

Tudjuk, mennyire fontos a vérellátás folyamatossága. Milyen elvárásokkal szembesül a munkája során?

Az igazgatóság megyénként lakosságarányos módon alakít ki egy tervszámot, ennek teljesítését várják el a véradásszervező munkatársaktól. Ez kb. a lakosság 5%-át jelenti, mint véradót, 365 ezer lakosra számolva ez 20 ezer fő körül alakul. Sajnos ez a szám egyre csökken, egyre kevesebb a véradó. Ennek több okát is látjuk, köztük szerepel a rohanó élet, a sok elfoglaltság, az elhivatott véradók lassú kiöregedése, betegsége. Kiemelt feladatunk biztosítani az utánpótlást.

Hogyan tudják elérni, megszólítani a fiatalabbakat?

Jelen vagyunk középiskolákban, felsőoktatási intézményekben. Igyekszünk konkrét programokhoz kapcsolódni, például iskolai egészségnapokhoz, amikor eleve nagyobb figyelem fordul a téma felé, elérhető a szülők, pedagógusok is. Persze nagyon sokat segítenek azok az elhivatott pedagógusok, egészségügyi szakemberek, akik ezekben az intézményekben dolgoznak, és aktívan részt vesznek a szervező, figyelemfelhívó munkában. A közelmúltban például egy veszprémi általános iskola védőnője keresett meg bennünket, aki egy iskolai tematikus naphoz kapcsolódóan véradást is szervezett az iskolában. Azonban hiába hirdették meg a lehetőséget a Kréta felületén, csekély volt az érdeklődés. Ekkor a mi segítségünkkel megszólítottuk a környékbeli ismert véradókat, kértük a támogatásukat, illetve egy versenyt hirdettünk az osztályok között, hogy ki hoz magával több véradót. Így több kommunikációs felületet kihasználva végül sikerült szép számban toborozni véradókat. Szülők és gyerekek együtt lesték a végeredményt. Igazából nem volt nagy nyereség – egy torta, néhány csoki –, mégis maga a verseny izgalmasabbá tette az eseményt.

Az iskola már be is jelentkezett, hogy ősszel is szívesen szerveznek véradást.

Hogyan sikerül biztosítani azt az egyenletességet a véradás során, amit a Vérellátó elvár?

A Vöröskereszt 1939 óta szervezi a véradásokat. A mi feladatunk a véradók megszólítása, toborzása, és természetesen a megbecsülésük, hiszen nagyon fontos a részvételük, az önkéntességük. A Vérellátó Központ biztosítja a lebonyolítást, az egészségügyi hátteret.

Éves szinten 12-13ezer véradó esemény szükséges a megfelelő vérellátás biztosításához, kb. 400-420ezer egység vérré van szükség, ehhez évente közel fél millió ember ad vért. Nyilván, van, aki többször is ad vért, férfiak évente öt, a nők négy alkalommal adhatnak vért.

Ahogy említettem, minden évben – rendszerint szeptemberben - készül egy terv. Tavaly 16800 fő szerepelt ebben megyei szinten, idén 16200 fő véradóra számítunk. A terv alapján pedig megpróbáljuk heti egyenletességgel, (átlagosan 300fő) megszervezni és megvalósítani a véradásokat, helyszíneket. Vannak bevett, jól ismert helyszíneink, alkalmaink, miközben igyekszünk nagyobb rendezvényekhez, jelentősebb eseményekhez is kapcsolódni.

Léteznek olyan szervezetek, ahol fizetnek a véradóknak. Ez mennyire befolyásolja a munkájukat?

Igen, a plazma centrumok sokak számára jelentős összeget biztosítanak a véradóknak. Ezzel nem tudunk versenyre kelni, érezzük a hatását a véradások csökkenő számában. Sajnos mi magunk is tapasztaljuk, mennyit számít egy-egy étkezési utalvány, vagy szaloncukor adomány, a véradóinknak. Különösen ünnepek előtt ez motiváló tényező tud lenni. Mindezzel együtt a véradás egy önkéntes, karitatív jellegű tevékenység kell, hogy maradjon, mi ezen dolgozunk. Az egész társadalom hálával és megbecsüléssel tartozik azoknak, akik vért adnak mások életéért, gyógyulásáért.

Ha valaki kedvet kapott, hogy segítsen a szervezésben, mit tehet?

Mi örülünk minden felajánlásnak, támogatásnak. Munkahelyeken, iskolákban, bármilyen intézményben, vagy nagyobb eseményeken, fesztiválokon jó alkalom nyílhat a véradásra. Arra érdemes figyelni, hogy legalább 20 fő véradó esetén van értelme megszervezni, hiszen költségekkel jár a kivonulás, a személyzet, a felszerelés biztosítása. Ezen kívül legalább három órát érdemes rászánni, hogy mindenki, aki szeretne részt venni rajta, odaérhessen.

Milyen tapasztalatai voltak Csopakon?

Hálásak vagyunk az Önkormányzat támogatásáért, valahányszor jövünk, minden segítséget megkapunk a munkánkhoz. Hol a kultúrház, hol az iskola biztosít helyszínt a számunkra. Mindenképpen meg kell emlékeznünk Frick Józsefnéről, „mindenki Marika néniéről”, aki nem múló lelke-

sedéssel és energiával szervezte a véradásokat, saját maga által süttött pogácsával fogadta a résztvevőket. Egyszer egy résztvevő azt mondta, hogy csak Marika néni pogácsája miatt jön el a véradásra. A mai napig hálásak vagyunk a munkájáért, civil lelkesedéséért.

Mire számíthatnak a csopakiak?

Továbbra is jövünk, amikor csak lehet, hiszen nem állhatunk meg. A vérré nyáron is nagy szükség van. Júliusban biztosan lesz még véradás Csopakon. A Vöröskeresztnek van egy vérvételi busza, amivel járjuk a vidéket. Két éve már kipróbáltuk a csopaki strandnál, nagy sikerrel, hosszú sorokban jöttek a véradók. Szeretnénk idén is kihasználni ezt a lehetőséget, úgy tűnik, a busz vonzó, kellően figyelemfelhívó az emberek számára.

Szeretném egyúttal megköszönni minden csopaki véradónak az önzetlen hozzájárulását a gyógyításhoz. Az ő felajánlásuk, „véradományuk” nélkül nem tudnánk életet menteni, gyógyítani.

Bár minden november 27-én, a véradók napján felköszöntjük a véradóinkat, fontos más napokon is kihangsúlyozni a véradás fontosságát, a véradók segítségét.

Köszönjük szépen a beszélgetést, sok sikert kívánunk a munkájukhoz!

Séták, versek, kirándulások

Így telt az április a Nyugdijas Klubban

Április hónapja ismét tartalmasan telt a csopaki Nyugdijas Klub életében. A megszokott szerdai találkozások ezúttal is sokféle programot kínáltak: volt benne közösségi élmény, egy kis mozgás, kultúra és kirándulás is.

A hónap elején a Csupaki Református Egyházközség meghívásának tettünk eleget. Klubunk elnöke, Ecsedi Ildikó így számolt be róla:

„Ma a református gyülekezethez látogattunk el, ahol ifj. Tislér Géza tiszteletes úr és felesége, Zsannett asszony fogadott bennünket nagy szeretettel. A program már a templomkertben különleges hangulatban indult: egy játékos feladat segítségével fedezhettük fel a bibliai növényeket, miközben a tiszteletes úr érdekes történeteket mesélt a kert kialakításáról és jelképeiről – például az olajfáról, amely a békeesség szimbóluma. A templomban a gyülekezet múltjáról, a 18. század végén közadakozásból épült templom történetéről hallhattunk, majd a megújult gyülekezeti házat is megtekintettük. A beszélgetések során sok személyes emlék is előkerült: esküvők, keresztelők, régi történetek tették még meghittebbé a látogatást. A vendéglátás sem maradt el – megköszönhattuk a közösség saját borát is, amely valóban a közös munka gyümölcse.

A délután a Civil Ház udvarán folytatódott: feldíszítettük a tojásfát, majd Nagyné Ani vezetésével húsvéti játékban vettünk részt. A kérdések között a hagyományos tojásfestési módszerek is előkerültek, a jutalom pedig természetesen csokitojás volt. Az uzsonnáról a klub tagjai gondoskodtak, és mindenki egy-egy berzselt tojással térhetett haza.”

A következő héten az Egészségügyi Világszervezet (WHO) Egészségnapjához kapcsolódva indultunk sétára. Túravezetőnk, Chikán András ismét érdekes történetekkel színesítette utunkat. A Kövesdi városrészen haladva gyönyörködhattunk a Balaton panorámájában. A Balaton-felvidéki Nemzeti Parknál

megismerkedtünk az Angolkisasszonyok történetével, akiknek fontos szerepük volt a térség életében. Sétánk végül a Berekhátra vezetett, amely egykor jelentős szőlőhegyi terület volt. A 19. században itt sorakoztak a kőből épült, boltíves pincék, amelyek nemcsak a bor tárolására szolgáltak, hanem családi hagyományokat is őriztek. Jó volt felidézni, hogy ezek közül néhányat mi magunk is ismerünk – hiszen ősszel a Tóth család pincéjében is jártunk, ahol szinte érezni lehetett a régi idők hangulatát. Ma a terület már nagyrészt beépült, de még mindig felfedezhetők a régi pincék nyomai, amelyekről szintén sok érdekességet hallhattunk Andrástól. Az úgynevezett Csaló közön keresztül jutottunk vissza majdnem a kiindulási ponthoz – bár addigra a csapat létszáma „barátságosan optimalizálódott”.

Április közepén a költészet kapta a főszerepet. A kultúracsoporthoz – dr. Horváth Imréné Ági vezetésével – egy szép, tavaszi hangulatú műsorral készült a Költészet napja alkalmából. A versek egymást követve igazi hangulati ívet rajzoltak, és sikerült mindannyiunkat egy kicsit elcsendesíteni, ugyanakkor feltölteni is. A tavasz szépsége, a természet ébredése is közel került hozzánk: a virágba boruló fák, a friss zöld hajtások és a madarak vidám éneke mind megelevenedtek a sorok között.

Külön öröm volt, hogy magyar költők művei hangzottak el, hiszen a versek nemcsak szépségükkel hatnak ránk, hanem a magyar nyelv gazdagságát is megmutatják. Az élményt tovább gazdagították a versekhez társított képek is: tavaszi virágok, énekes madarak, sőt a Balatonra utalva még egy hattyú is megjelent a háttérben.

A műsorban közreműködtek: Csoóné Teri, Szabóné Erzsébet, Karáthné Marika, Karáth János, Lokody Ákos, Szabóné Erika, Nagyné Ani, Chikáné Ani, Chikán András, Horváthné Ági, Zsófiné Marica és Oláhné Erzsébet. A versek mellett dalok is felcsendültek, amelyekbe a közönség is örömmel bekapcsolódott. Az előadás végén a taps egyértelműen jelezte: maradandó élményt nyújtott ez a délután.

A hónap egyik csúcspontja kétségkívül a várpalotai kirándulás volt, amelyen több mint negyvenen vettünk részt. Első állomásunk Tés volt, ahol a híres szélmalomokat és egy kovácsműhelyt tekintettünk meg. Ezután Várpalotára utaztunk, ahol a Thury-vár épületét látogattunk meg, amely a 14. században épült, és fontos szerepet töltött be a török elleni végvári harcok idején. A vár egyik leghíresebb kapitánya Thury György volt, a 16. század egyik legvitézesebb magyar végvári katonája.

A várban korhű ruhába öltözött idegenvezetőnk vezetett végig bennünket a termeken. Megtekinthettük többek között az ebédlőt, a vadásztermet, valamint a török időköt idéző helyiségeket is. A korabeli események és történetek jól érzékeltették az akkori életet. Néhány vállalkozó kedvű útitársunk a kalodát is kipróbálta, ami derűtséget keltett a csoportban. A látogatás végén egy puskalövés hangja idézte meg a múlt hangulatát.

A nap végén a Trianon Múzeumban jártunk, amely ismét mély benyomást tett ránk. A kirándulás megszervezéséért külön köszönet illeti Karáth Jánost és feleségét, Marikát.

A hónap zárásaként Ambrus Tibor polgármester úr meghívására megtekintettük az épülő csopaki faluközpontot és kultúrházat. Délután háromkor találkoztunk a hivatal előtt, és szép számmal összegyűltünk – jó volt látni az érdeklődést. Sokan már az iskola átépítésénél is figyelemmel kísértük a munkálatokat, most pedig ezt az építkezést követjük.

A Polgármester Úr beszélt a kezdetekről is: a faluközpont tervei 2021–2022 körül készültek el, az építkezés pedig 2024-ben indult. Közben régészeti leletek is előkerültek, ami kissé lassította a munkát. Szó esett arról is, hogy a Nosztori csárda önkormányzati tulajdonba kerülésével egy egységes faluközpont alakulhat ki.

Ezután átsétáltunk az épülethez. Kívülről már teljesen kész, a környezete is nagyon szépen alakul. Belül még van munka bőven – ez majd a második ütem lesz –, de már most jól látszik, milyen sok közösségi funkciónak ad majd helyet. Köszönjük a Polgármester Úrnak a lehetőséget és a tájékoztatást.

Összességében elmondhatjuk: áprilisban sem unatkoztunk. Nevettünk, sétáltunk, kirándultunk, és ami a legfontosabb – együtt voltunk.

Feltöltődve, élményekkel gazdagodva várjuk a folytatást – hiszen tudjuk: ha szerda, akkor Nyugdíjas Klub!

Csopak Nyugdíjas Klub 2026. május-június havi program

Nem csak nyugdíjasoknak!

Május 06. szerda, 16 óra:

**Anyák napja az óvodásokkal
Nagymamáknak és nagypapáknak is!**
Nemzeti park

Május 13. szerda, 15 óra:

Közgyűlés - Kultúrház

Május 20. szerda:

Szigliget és környéke autóbuzsós kirándulás - kisebb sétákkal

Indulás:

- Iskola előtti parkolótól 8 óra 30 perckor
- vasútállomás buszmegálló 8 óra 35 perckor

Május 26. kedd, 17 óra:

Színház – bérletes előadás
Indulás 16 óra 10 perc Vasútállomás
16 óra 15 perc Iskola előtti parkoló
Veszprém

Május 27. szerda, 15 óra:

Madarak és fák napja
Plul malom

Június 03. szerda:

Balatonfüredi városnézés kisvonattal
Indulásról információ később

Június 10. szerda:

**Klub zárórendezvény a paloznaki Pohl -
Kövesi pincénél**
Részletek később

Senior örömtánc: Minden kedden 14 óra 30 perckor a Kultúrházban

Gyógytorna: Minden hétfőn 14 órakor a Kultúrházban

Klubfoglalkozások: Összejövetelek a Civilházban, igény szerinti napokon és időpontban.

A foglalkozásokat és azok programjait a szakkörök szervezik.

Pénztár és könyvtár minden szerdán 14 órától 14,45 óráig a civilházban.

Kérjük a SZJA 1 %-ával támogassák a Csopak Nyugdíjas Klubot!

Rendezvényeinkre minden érdeklődőt szeretettel várunk!

A programváltozás jogát fenntartjuk!

Vezetőség

Élő ékszerdoboz a ház körül: Így varázsolj lepkebarát kertet!

A Csapaki Hírek oldalain rendszeresen osztunk meg olyan ötleteket, amelyek segítségével természetbarátabbá, fenntarthatóbbá tehetjük otthoni kertjeinket.

Hiszen a kert nem egyszerűen az otthonunk díszé, kiegészítője, hanem egy apró, lüktető ökoszisztéma. A lepkék megjelenése a legbiztosabb jele annak, hogy a kertünk egészséges és harmóniában van a természettel. De hogyan érhetjük el, hogy ne csak véletlenül tévedjen be egy-egy példány, hanem valódi otthonra leljenek nálunk?

A titok egyrészt a „folyamatos menüben” rejlik. Ahhoz, hogy a kertünk lepkemágnes legyen, kora tavasztól késő ősziig kínálnunk kell nekik nektárt. Az alábbi összefoglaló táblázat segít a kínálat folyamatos fenntartásában:

Lepke-étlap		
Növény neve	Miért szeretik?	Virágzási idő
Nyári orgona	A „lepkemágnes”. Intenzív illata vonzza őket.	Július – Szeptember
Kasvirág	Széles leszállópálya és bőséges nektár.	Június – Augusztus
Levendula	Alapdarab, amit a méhek is imádnak.	Június – Július
Fűszernövények	A virágzó menta és méhbalzsam igazi büfé.	Július – Augusztus
Varjúháj	Fontos „utolsó vacsora” a késői fajoknak.	Augusztus – Október

Ez a lepkebarát kertészkedés legnehezebb leckéje: aki pillangót akar, annak el kell viselnie a hernyót is, hiszen hernyó nem kártevő, hanem a jövő ígérete. Ha minden rágott levelet azonnal lepermetezünk, a lepkék következő generációját pusztítjuk el. Jelöljük ki egy „vad sarkot” a kert végében, ahol megtúrjuk a csalánt (a nappali pávaszem kedvence) vagy a kaprot és köményt (a fecskefarkú lepke bölcsője).

A lepkéknek nemcsak nektárra, hanem vízre és ásványi anyagokra is szükségük van. De nem mindegy, hogyan kínáljuk! Íme a három legjobb megoldás: Lepkeitató vagy sárfürdő: Mivel a lepkék nem tudnak mély vízből inni, készítsünk nekik sekély itatót.

Egy lapos tálat töltsünk meg üvegvécsekkel vagy színes kövekkel, és öntsünk rá annyi vizet, hogy a kövek teteje száraz maradjon. Így biztonságban ihatnak. Tehetünk bele pár szelet érett narancsot is – az illata messziről odavonzza őket!

Vödörtó: Egy talajszintbe süllyesztett vödör vízínövényekkel. Ez a békák és szitakötők otthona, a lepkék pedig a széle menti nedves részeket használják itatónak.

Madáritató: Ezt tegyük magasra a madarak biztonsága érdekében. Bár a lepkék ritkábban használják, a kert általános vízellátása miatt elengedhetetlen.

Napozóterasz: Pár lapos, napos helyre tett sötét kő tökéletes leszállópálya, ahol a lepkék felmelegíthetik a szárnyaikat a repüléshez.

A túl gondozott kert nem barátja a természetnek. A lepkék bábjai gyakran az elszáradt kórókon telelnek át. Legyünk egy kicsit „lusták”: hagyjuk meg az élőlők szárait tavaszig, és kerüljük a vegyszereket! Nem szükséges „sterilen” tartani a kertet, hiszen azzal az élet ellen dolgozunk.

És ha mindezt sikerül megvalósítanunk – ami, lásuk be, inkább egyfajta „lustaságot” kíván, semmit extra munkát a kertben – olyan vendégekre számíthatunk, mint a nappali pávaszem, sötétvörös szárnyain hatalmas kék „szemekkel”, vagy a fecskefarkú lepke, ami egy elegáns sárga-fekete mintás, igazi ritkaság, illetve az atalanta-lepke, egy narancsvörös sávú vándor, aki imádja a lehullott gyümölcsöket.

A lepkebarát kert nemcsak a természetnek jó, hanem nekünk is. Megfigyelni egy pillangót a teraszunk melletti virágon felér egy meditációval. Kezdjük kicsiben, és nézzük meg, ahogy megérkezik az élet az udvarunkba!

Az én szobám

Portyáimon mindig akad
Fű, fa, bogycó,
Szép formájú gyökér, fenyő,
Délceg nádkaró.

Rüggel ringó mandulaág,
Aranyvessző ága,
Kökénybokor, téli jázmin,
Borostyán és káka.

Alig akad üres váza,
Tavasz fészkelt a szobába.
Húsos levél, piros gyöngyök,
Egy taplóból szép göröngyök.

Öreg kéreg, rajta moha,
Finom zöldje pihe-puha.
Görbe inda, kunkorodik,
A hajadba kapaszkodik.

Jöhet felhő, zápor, vihar,
Szürke napok, könny, zivatar,
Otthonomban fény és derű,
Színek, formák.... Oly egyszerű!

2008. febr. 29.

*A vers szerzője: Boksay Györgyné ny. tanítónő
Illusztráció: Tombor Balázs*

A bántott fa

Nem az a fontos, hogy mit látsz, vagy mit érzel,
hanem a perc, mellyel szembe állsz és szembe nézel.

Egy bántott fa, egy gonosztett és vágy,
találd azt ki bántott, de azt is ki
védett s nem ártott!

Könnyű bántani, ki nem megy, nem menekül.
Benned marad meglásd a lelkiismeret, szüntelenül.
Kibukkan, mint tavasszal a bomlóvirág,
s nem hagy békén, mint féreg a fát.
Gonosztettek és gonosz szavak, előbb-utóbb,
mint kis virágbimbó, végül kibomlanak.

*Jáger Tiborné
ny. ápolónő, 2022.*

Csopaki mesék:

Az első oklevél

A tavasz már teljesen megérkezett Csopakra. A mandulafák lehullatták rózsaszín szirmaikat, a Balaton felszíne csillogott a napsütésben, a domboldalakon pedig apró zöld hajtások bújtak elő a szőlőtőkéből. Gergő a nagypapával együtt az ágyások között guggolt – répát ritkítottak és a paradicsom mellé vastag karókat vertek le.

– Papa, mióta hívják ezt a helyet Csopaknak? – kérdezte Gergő, miközben szünetet tartottak a munkában.

– Ó, nagyon-nagyon régóta, kisfiam – felelte a nagypapa.

– Már az Árpád-házi királyok idején is laktak itt emberek. Úgy tartják, valami fontos emberről kaphatta a nevét, aki ezt a vidéket birtokolta.

Gergő bólintott, de a gondolatai már máshol jártak. Amint hazaértek, az első útja a padlásra vezetett. Az ódon ládában ott pihent a titokzatos zsebóra. Ahogy az üveglaphoz ért, a szoba fala elmosódott, és a tavaszi szellő helyett hirtelen hűvösebb, vadabb illat csapta meg az orrát.

Egy domboldalon állt, épp ott, ahol most a csopaki szőlők futnak. De még alig volt néhány tőke – csak néhány frissen ültetett, fiatal vessző, gondosan hantolt földdel körülvéve. Nem messze tőle emberek dolgoztak. Férfiak ásóval lyukakat mélyítettek a kövek közé, asszonyok vödörrel öntöztek, gyerekek egyenes sorba rakosgatták a karókat.

– Hé, te! Mit keresel itt?

Gergő megpördült. Egy tizenöt év körüli fiú állt előtte, napbarnított arccal, kezében faásóval. Ruháját egyszerű, szövött posztó alkotta, az övének köteg kötél lógott.

– Gergő vagyok – mondta.

A fiú kissé megdöntötte a fejét.

– Én Benedek. Apám Péter, ő

felügyeli a telepítést. De most itt van a kanonok embere, így rám bízta a munkát.

– Kanonok? – kérdezte Gergő.

– A veszprémi káptalan ura – magyarázta Benedek. Ma csinálják az oklevelet. Apám szerint ez a legfontosabb nap, mióta e dombon emberek lak-

nak. Ha az oklevélbe kerül a nevünk, senki sem veheti el tőlünk, ami a miénk.

– Milyen nevetek kerül az oklevélbe? – értetlenkedett Gergő.

– Hát a településünk neve. Chopok. Apám csak mesélte, ő nem tud olvasni, de a kántor deák elmondta neki.

Gergő halkán ismételte: – Chopok.

– Segítsétek a vesszőkötözést! – szólt nekik egy idősebb férfi, fejével egy sor fiatal tőke felé bólintva.

Gergő és Benedek munkához látott. A frissen ültetett vesszőket nedves földdel tapasztották körbe, hogy gyökeret verjenek, és fakarókat szúrtak mellettük a talajba, hogy a tavaszi szél ne törje le őket. Benedek közben magyarázott.

– Ezek a tőkék tíz-tizenöt év múlva adnak először igazán jó bort. Apám azt mondja, aki szőlőt ültet, az nem magának ültet, hanem a fiának.

– Szerinted fontos, hogy leírtak minket? – nézett Gergőre kérdően.

– Igen – felelte Gergő komolyan. – Mert ami nincs leírva, az feledésbe merülhet. De ami le van írva... azt meg lehet találni. Akár nagyon sokára is. Benedek felnézett rá, és hosszan gondolkodott.

– Mintha te tudnál valamit, amit én nem.

Gergő csak mosolygott. Érezte, hogy a zsebóra megremeg.

– Vigyázz ezekre a tőkékre! – mondta gyorsan. – A fiad majd örülni fog nekik!

Másnap reggel nagyapával folytatták a kerti munkát. Gergő megállt egy pillanatra, és a dombok felé nézett, ahol a szőlősorok húzódtak.

– Papa, mikor ültették az első szőlőt arra a hegyre?

A nagypapa megemelte a kalapját, és a dombokra nézett.

– Pontosan nem tudja senki. De a legrégebbi leírásunk a faluról 1277-ből való. Akkor még így hívták a falut: Chopok. Gondolom, ekkor már régóta éltek itt emberek, és talán már szőlőt is termesztettek.

Gergő bólintott. Ő tudta, hogy igen. Látta a frissen ültetett vesszőket, amelyeket egy Benedek nevű fiú nyomkodott gondosan a tavaszi földbe, hogy majd egyszer az ő fia szüretelhessen belőlük.

– Papa – mondta csendesen

–, ha ültetünk most egy új tőkét, az is megmarad majd, igaz?

A nagypapa ránézett, aztán elmosolyodott, ahogy csak a nagypapák tudnak.

– Aki szőlőt ültet, az nem magának ültet, kisfiam.

Gergő tudta. Benedek apja is ezt mondta egyszer, egy 1277-es tavaszi napon, amikor a veszprémi káptalan emberei leírták Chopok nevét egy pergamentekercsre, amelyet azóta is őriznek.

*Írta: dr. Jámbor Eszter
www.szulokaboldalon.hu
www.5tornacsuka.hu
Grafika: Tombor Balázs*

A nevem Szép Igor Nolen,
2026. február 2. napján,
15 óra 25 perckor jöttem a világra.
Súlyom 3550 gramm és 54 cm hosszú vagyok
Remélem, hogy a fotómat látva mosolygós lesz a
napod :)

Fotó: Kálmán Tamás

Gyász hír

B. Tóth Istvánné
elhunyt életének 92. évében,

Konrád Antal
elhunyt életének 68. évében,

Radnai Béla László
elhunyt életének 76. évében,

Szabó Lajos
elhunyt életének 75. évében,

Szopkóné Saly Ágota
elhunyt életének 69. évében.

Öszinte részvétünk a gyászoló családoknak!

Szopkóné Saly Ágota emlékére

Csopak közössége megrendülten búcsúzik Szopkóné Saly Ágotától, aki hosszú éveken át meghatározó szereplője volt településünk közéletének. A Csopak Településért Közalapítvány elnökeként végzett munkáját elhivatottság, felelősségtudat és a közösség iránti őszinte elkötelezettség jellemezte.

Áldozatos tevékenységét 2008-ban Csopak község érdeméremmel ismerte el, elismerve mindazt a munkát, amelyet a közösségi, kulturális és településfejlesztési célok érdekében végzett.

Egészségi állapota miatt 2026. január 1-jétől már a gyógyulására fordította teljes figyelmét, de az Alapítvány ügyeit mindvégig gondosan kísérte és segítette. Emlékét kegyelettel megőrizzük, munkájáért hálával tartozunk.

Keresztrejtvény

Május havi rejtvényünk megfejtése egy verssor.

ÁBÉCÉNK ELSŐ BETŰJE	500. RÓMAI SZÁMMAL A KÖRSUGA- RÁNAK JELE	ID. ELÓTAG: UJJ- TITÁNIA RITKA BECÉZÉSE	MENYÉTFÉLE RAGADOZÓ ÓCSKÁS, ZSIBÁRUS	...LILE; MOCSARAS HELYEK MADARA	ALBÁN PÉNZNEM	RANGJELZŐ ELÓTAG	MÉTER, RÖV. A FOSZFOR VEGYJELE	ÉSZAKI HEGYSÉGÜNK
								LY
MEGFEJTÉS, 1. RÉSZ	FEJBEN MEGTERVEZ						TANGENS, RÖV.	
A BÓR VEGYJELEI	MEGFEJTÉS, 2. RÉSZ						AZ OB MEL- LÉKFOLYÓJA	
						REGÉNY SZERZŐJE		
						LEVEGŐ, GÖRÖGÜL		
TOLNA MEGYEI VÁROS		TEKINTETES, R.			TURÁNI- ALFÖLDI TÓ			
RIPIROT ELEJE!		A TELJESÍT- MÉNY MÉRT. EGYSÉGE VOLT			ELVESZTI EGYENSÚLYÁT			
... RIGHT! RENDBEN VAN!			RÉGI FOCIKU- PA A VILÁG- BAJNOKNAK TARCAL RÉSZE!				IPSZILON	
							KÁRPITÓZOTT, KARFÁS, ÜLŐ, FEKVŐBÚTOR	
ANG. SZÍNÉSZ, AZ "ANGYAL" SOROZAT FŐ- SZERELŐJE (ROGER)				NŐI NÉV (AUG. 31.)				
				ENNEK AZ ORRÁHOZ				
50. RÓMAI SZÁMMAL	CSERHÁTI TELEPÜLÉS					PERZS URAL- KODÓI CÍM		
	NEM BENN					ALSÓ KÖZET- RÉTEG (Fekü)		
TRÓPUSI ZÖLDSÉG- FÉLE, GOMBÓ			SZIFONBAN VAN!			NÍVÓS KEZDETI!		
			ZÁSZLÓS, RÖV.			SZERETNE KAPNI		
VAJH! ... ÉS MERRE VAN HAZÁJA? (VÖRÖSMARTY IDÉZET)			HANGSZERES EGYÜTTES					
			RÁTŰZ MA- GÁNHANGZÓI					
		DIA						TÁRGYRAG
		AZITTRIUM VEGYJELE						
ERRE TART, KÖZELEDIK	N							

IMPRESSZUM

Csopaki Hírek (ISSN 2063-5206) - Csupak Község Önkormányzatának közéleti havilapja
Szerkesztő: Ambrus Tibor
Lapterv: Zachar István - Tördelés: Kiss Csaba
E havi számunkban megjelent néhány kép ízelítő a naptárfotó pályázatra érkezett fotókból.
Nyomda: Tradeorg Nyomda Kft., Balatonfűzfő-gyártelep
Szerkesztőség/hirdetésfelvétel: 8229 Csupak, Polgármesteri Hivatal, Petőfi S. u. 2.
Telefon: 87/799-100 e-mail: marketing@csopak.hu

Az újságban közzétett cikkek, fotóművészeti alkotások, egyéb szerzői művek csak a szerző, illetve a szerkesztő írásbeli engedélyével többszörözhetők, közvetíthetők a nyilvánosság felé, tehetőek nyilvánosság számára hozzáférhetővé a sajtóban [Sztj. 36. § (2)]. Ez a nyilatkozat a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény 36. § (2) bekezdésében foglaltak szerinti tiltó nyilatkozatnak minősül.

Lapzárta: minden hónap 5.

Partnereink:

Fotó: Simon Attiláné